

- Міністерство освіти і науки України
- ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» МОНУ
- **Національний університет «Чернігівська політехніка»**
- Навчально-науковий інститут (ННІ) економіки
- ННІ права і соціальних технологій
- ННІ життєдіяльності, природокористування і туризму
- ННІ менеджменту, харчових технологій та торгівлі
- Наукове товариство здобувачів вищої освіти і молодих учених НУ «Чернігівська політехніка»
- Ministry of Education and Science of Ukraine
- SSI «Institute of Education Content Modernization» of MESU
- **Chernihiv Polytechnic National University**
- Educational-Scientific Institute (ESI) of Economics
- ESI of Law and Social Technologies
- ESI of Business, Quality Management and Life Support
- ESI of Management, Food Technology and Trade
- Scientific Association of Higher Education Applicants and Young Scientists Chernihiv Polytechnic National University

**XIV Міжнародна науково-практична конференція
студентів, аспірантів і молодих вчених**

ЮНІСТЬ НАУКИ – 2024

24-26 квітня 2024 р.

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

XIV International Scientific-Practical Conference of students and young scientists

YOUTH SCIENCE – 2024

April 24-26, 2024

CONFERENCE PROCEEDINGS

Чернігів – 2024

Юність науки – 2024 : збірник тез доповідей XIV Міжнародної науково-Ю52 практичної конференції студентів, аспірантів і молодих вчених (м. Чернігів, 24-26 квітня 2024 р.). – Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2024. – 1440 с.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Голова організаційного комітету:

Маргасова В.Г. – проректор з наукової роботи, д.е.н., професор

Заступник голови:

Гонта О.І. – д.е.н., професор засновник Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих учених «Юність науки: соціально- економічні та гуманітарні аспекти розвитку суспільства».

Співголови:

Остапенко Л.А. – директор ННІ права і соціальних технологій, к.ю.н., доцент

Ткаленко Н.В. – директор ННІ менеджменту, харчових технологій та торгівлі, д.е.н., професор

Забаштанський М.М. – директор ННІ бізнесу, природокористування і туризму, д.е.н., професор

Пінчук А.О. – директор ННІ економіки, д.е.н., доцент

Члени організаційного комітету:

Селецький О.В. – декан юридичного факультету ННІ права та соціальних технологій, к.ю.н., доцент

Коломієць Н.В. – зав. каф. кримінального права та правосуддя, д.ю.н., професор

Козинець О.Г. – зав. каф. правоохоронної діяльності та загальноправових дисциплін, к.і.н., доцент

Литвиненко В.М. – зав. каф. публічного та приватного права, к.ю.н., доцент

Нагорна Н.С. – декан факультету соціальних технологій, оздоровлення та реабілітації ННІ права та соціальних технологій, к. психол.н., доцент

Коленіченко Т.І. – зав. каф. соціальної роботи, к.пед.н., доцент

Поленкова М.В. – зав. каф. психології і креативних індустрій, д.е.н., доцент

Зайцев В.О. – зав. каф. фізичної реабілітації, к.п.н., доцент

Остряк Т.С. – доцент каф. соціальної роботи, к.п.н., доцент

Дерій Ж.В. – зав. каф. економіки, обліку і оподаткування, д.е.н., професор

Хоменко І.О. – професор каф. економіки, обліку і оподаткування, д.е.н., професор

Перетятко Ю.М. – доцент каф. економіки, обліку і оподаткування, к.е.н., доцент

Дубина М.В. – зав. каф. фінансів, банківської справи та страхування, д.е.н., професор

Садчикова І.В. – доцент каф. фінансів, банківської справи та страхування, к.е.н., доцент

Литвин С.В. – зав. каф. іноземної філології, к.пед.н., доцент

Кормільщина С.Ю. – ст. викл. каф. іноземної філології

Ніколаєнко О.В. – ст. викл. каф. іноземної філології

Шахун Н.В. – зав. каф. філософії і суспільних наук, к.філос.н., доцент

Киселиця С.В. – доцент каф. філософії і суспільних наук, к.філос.н., доцент

Колєватов О.О. – доцент каф. філософії і суспільних наук, к.і.н., доцент

Гаценко І.О. – доцент каф. філософії і суспільних наук, к.філос.н., доцент

Ремньова Л.М. – зав. каф. управління персоналом та бізнес-технологій, к.е.н., професор

Кичко І.І. – професор каф. управління персоналом та бізнес-технологій, д.е.н., професор

Бутко М.П. – зав. каф. менеджменту та державної служби, д.е.н., професор

Трейтяк О.В. – доцент каф. менеджменту та державної служби, к.е.н., доцент

Пономаренко С.І. – зав. каф. публічного управління та менеджменту організацій, к.е.н., доцент

Косач І.А. – професор каф. публічного управління та менеджменту організацій, д.е.н., професор

Іванова Н.В. – зав. каф. підприємництва і торгівлі, д.е.н., професор

Денисенко Т.М. – доцент каф. підприємництва і торгівлі, к.т.н., доцент

Зеленська О.О. – зав. каф. туризму, к.е.н., професор

Роговий А.В. – професор каф. туризму, д.е.н., професор Вербицька А.В. – зав. каф. маркетингу, PR-технологій та логістики, к.держ.упр., доцент

Полковниченко С.О. – доцент каф. маркетингу, PR-технологій та логістики, к.е.н., доцент

Попело О.В. – доцент каф. менеджменту та державної служби, д.е.н., доцент, голова ради молодих вчених

Лисенко Н.В. – фахівець I категорії відділу аспірантури та докторантури

АГРОНОМІЯ ТА ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО	
AGRONOMY AND FORESTRY	
<i>Білоус А. П., Гарасименко Т. А.</i> Особливості застосування мікробних препаратів при вирощуванні гороху в зоні Полісся	1358
<i>Бреус О.О.</i> Оптимізація технології вирощування сої в умовах чернігівського Полісся	1359
<i>Голуб Н.А.</i> Плантаційні лісові культури як засіб збільшення продуктивності лісового господарства в Україні	1361
<i>Горбач Ю.В.</i> Поширення та контроль бур'янів у різних регіонах України	1363
<i>Данилевський Р. В.</i> Особливості формування ринку цукру України в умовах військового стану	1365
<i>Довгаль Л.С.</i> Хвороби кукурудзи та заходи боротьби з ними	1367
<i>Здоровець М.О., Геращенко П.О.</i> Аграрний сектор економіки та активізація інноваційних процесів	1368
<i>Кекух А.В.</i> Особливості формування ринку зерна України в умовах військового стану	1370
<i>Келер Р. В.</i> Ресурсозберігаючі технології землеробства	1371
<i>Келер Р. В.</i> Сучасний стан сільського господарства Чернігівської області в умовах воєнного стану	1373
<i>Колесник А. В.</i> Інтегрований контроль шкідливих організмів гороху в Чернігівській області	1375
<i>Кудряшова К. М.</i> Видове різноманіття та поширення дереворуйнівних грибів у регіональному ландшафтному парку "Ялівщина"	1377
<i>Литвиненко В.В.</i> Роботи-прополювачі: особливості та перспективи використання	1379
<i>Медушенко Д.Ю.</i> Вплив попередників на продуктивність жита озимого в умовах кліматичних змін	1380
<i>Піскова А. Г.</i> Фітофтороз картоплі: особливості хвороби та заходи захисту	1382
<i>Пушкар С.А.</i> Інвазії акації білої (<i>robinia pseudoakacia l.</i>) у соснових лісах Новгород-сіверського Полісся	1384
<i>Ткаченко А.Р.</i> Використання безпілотних літальних апаратів у лісовому господарстві	1386
<i>Ткаченко О.Р.</i> Хвороби буряка столового та його захист	1387
<i>Ткаченко О.Р.</i> Використання препаратів на основі амінокислот у рослинництві	1388
<i>Ткаченко О.Р.</i> Використання паразитичних комах в системі захисту сільськогосподарських культур	1390
БУДІВНИЦТВО ТА ЦИВІЛЬНА ІНЖЕНЕРІЯ	
CONSTRUCTION AND CIVIL ENGINEERING	
<i>Артеменко Д. А.</i> Особливості проектування реабілітаційних центрів в Україні	1392
<i>Гаврилей А. В., Нікитенко В. І., Танський М. С., Іванов Д. В.</i> Застосування ін'єкційних анкерів	1394
<i>Гавриленко І. М.</i> Відновлення конструкцій освітніх закладів, що зазнали руйнувань внаслідок бомбардувань та обстрілів	1396
<i>Голобурда Д. І.</i> Підсилення фундаментів методом торкретування	1397
<i>Дікалов С. С., Легеза М. В.</i> Укриття для цивільного захисту	1400
<i>Замерлова Я. І.</i> Роль архітектурних рішень при проектуванні об'єктів готельно-ресторанного комплексу	1402

3. Фітосанітарний стан посівів, садів, виноградників та овочевих культур [Електронний ресурс] / Агроном : [вебсайт]. – Режим доступу: <https://www.agronom.com.ua/fitosanitarnyj-stan-posiviv-sadiv-vynogradnykiv-ta-ovochevyh-kultur-na-2-cherhvna/> (дата звернення: 14.04.2024).

4. Шкідники [Електронний ресурс] / SuperAgronom : [вебсайт]. – Режим доступу: <https://superagronom.com/shkidniki> (дата звернення: 14.04.2024).

5. Хвороби [Електронний ресурс] / SuperAgronom : [вебсайт]. – Режим доступу: <https://superagronom.com/hvorobi> (дата звернення: 14.04.2024).

6. Технологія вирощування гороху. Від вибору сорту до збирання [Електронний ресурс] / Superagronom.com : [вебсайт]. – Режим доступу: <https://superagronom.com/articles/364-tehnologiya-viroschuvannya-gorohu-vid-viboru-sortu-do-zbirannya> (дата звернення: 15.04.2024).

УДК [630*44:582.28](477.51)

Кудряшова К. М., доцент кафедри аграрних технологій та лісового господарства,
канд. екон. наук

Національний університет «Чернігівська політехніка», м. Чернігів, Україна

ВИДОВЕ РІЗНОМАНІТТЯ ТА ПОШИРЕННЯ ДЕРЕВОРУЙНІВНИХ ГРИБІВ У РЕГІОНАЛЬНОМУ ЛАНДШАФТНОМУ ПАРКУ "ЯЛІВЩИНА"

Видове різноманіття дереворуйнівних грибів є надзвичайно цікавим і важливим аспектом у світі мікології та природознавства загалом. Ці гриби відіграють важливу роль в природних екосистемах, проте їх вплив на дерева та ліси може бути деструктивним. Здатність дереворуйнівних грибів завдавати шкоди деревному покриву та впливати на функціонування лісових масивів робить їх предметом інтенсивного дослідження та спостереження. У цьому контексті важливо вивчити їх видове різноманіття та поширення, а також зрозуміти наслідки їх взаємодії з природними середовищами.

Для вивчення видового складу дереворуйнівних грибів було проведено рекогносцирувальне обстеження насаджень регіонального ландшафтного парку «Ялівщина» протягом 2022-2023 років. Рекогносцирувальне обстеження проводилося маршрутним методом, що передбачало проходження певного трансекту з метою збору мікологічних зразків для подальшого визначення видового складу та опису субстрату. Оглядали живі й сухостійні стовбури дерев та чагарники, а також їх гілки, відпад та пні.

Надалі зібрані мікологічні зразки висушували в електричній сушці при температурі 60-70 °С. У залежності від величини, текстури та вологості плодового тіла, процес їхнього висушування тривав від кількох годин до 2 діб.

Видову належність знахідок дереворуйнівних грибів визначали за допомогою Атласу грибів України [1], Polypogaseae [2], Світ грибів України [3].

Мікологічні таксони та сучасні назви грибів узгоджено з номенклатурною базою даних «Index fungorum» [4].

Після проведення ідентифікації мікологічні зразки переносили в окремі паперові пакети з прикріпленою етикеткою, на якій зазначали наступну інформацію: назва виду гриба, тип місцевості, тип субстрату, координати та дата збору. На основі зразків грибів було створено мікологічний гербарій (фунгарій).

Дослідження систематичної структури мікобіоти, яке включає аналіз розподілу видів грибів за класами, порядками, родинами та родами, а також визначення кількісного складу провідних класифікаційних одиниць на різних рівнях, дозволяє отримати характеристику таксономічної різноманітності мікобіоти в досліджуваній області. З іншого боку, аналіз розподілу грибів за трофічними рівнями та екологічними групами дозволяє визначити їхню участь у фундаментальних процесах кругообігу речовин у біосфері, через їхню роль як деструкторів рослинних матеріалів.

Таксономічне багатство біоти визначається різноманіттям видів, що належать до різних таксономічних груп. Це поняття важливе для розуміння біологічної різноманітності та екологічного стану даних територій. Більше таксономічного багатства зазвичай вказує на більшу різноманітність видів та біологічних процесів у конкретній екосистемі. Оцінка

таксономічного багатства може використовуватися для прийняття рішень у сферах охорони природи, управління ландшафтами та розвитку екотуризму.

У таблиці 1 наведено таксономічну структури біоти регіонального ландшафтного парку «Ялівщина». Усього визначено 29 видів із 23 роду, 15 родин, 6 порядків та 2-х класів базидіомікотового відділу та 2 види із 2 родів, 2 родин, 2 порядків та 2-х класів аскомікотового відділу.

Таблиця 1 – Таксономічна структура біоти

Відділ Basidiomycota (1; 2; 6; 15; 23; 29)			
Клас	Порядки	Родина	Роди
<i>Agaricomycetes</i> (5; 14; 22; 28)	<i>Polyporales</i> (4; 10; 16)	<i>Polyporaceae</i> (5; 7)	<i>Trametes</i> (3), <i>Trichaptum</i> (1), <i>Fomes</i> (1), <i>Daedaleopsis</i> (1), <i>Cerioporus</i> (1)
		<i>Meruliaceae</i> (2; 5)	<i>Phlebia</i> (3), <i>Bjerkandera</i> (2)
		<i>Fomitopsidaceae</i> (2; 3)	<i>Fomitopsis</i> (2), <i>Laetiporus</i> (1)
		<i>Ganodermataceae</i> (1;1)	<i>Ganoderma</i> (1)
	Agaricales (6;7;7)	<i>Physalacriaceae</i> (2; 2)	<i>Flammulina</i> (1), <i>Armillaria</i> (1)
		<i>Mycenaceae</i> (1; 1)	<i>Mycena</i> (1)
		<i>Strophariaceae</i> (1; 1)	<i>Galerina</i> (1)
		<i>Pleurotaceae</i> (1; 1)	<i>Pleurotus</i> (1)
		<i>Pluteaceae</i> (1; 1)	<i>Pluteus</i> (1)
		<i>Schizophyllaceae</i> (1;1)	<i>Schizophyllum</i> (1)
		<i>Auriculariales</i> (2; 2; 2)	<i>Auriculariaceae</i> (1;1)
	<i>Hymenochaetales</i> (1; 2; 2)	<i>Exidiaceae</i> (1; 1)	<i>Exidia</i> (1)
		<i>Hymenochaetaceae</i> (2; 2)	<i>Porodaedalea</i> (1), <i>Fomitiporia</i> (1)
	<i>Russulales</i> (1;1;1)	<i>Bondarzewiaceae</i> (1;1)	<i>Tremella</i> (1)
<i>Tremellomycetes</i> (1; 1; 1; 1)	<i>Tremellales</i> (1;1;1)	<i>Tremellaceae</i> (1; 1)	<i>Tremella</i> (1)
Відділ Ascomycota (1; 2; 2; 2; 2; 2)			
<i>Pezizomycetes</i> (1; 1; 1; 1)	<i>Pezizales</i> (1;1;1)	<i>Sarcoscyphaceae</i> (1;1)	<i>Sarcoscypha</i> (1)
<i>Sordariomycetes</i> (1; 1; 1; 1)	<i>Hypocreales</i> (1;1;1)	<i>Nectriaceae</i> (1;1)	<i>Nectria</i> (1)

Враховуючи значення дереворуйнівних грибів у розкладанні органічної речовини та підтримці біорізноманітності, їх дослідження відіграє важливу роль у збереженні здоров'я лісів та екологічній стабільності екосистем. Додаткове вивчення їхнього розподілу та ролі у біологічних процесах може сприяти раціональному природокористуванню та збереженню природних ресурсів.

Отримані значення вказують на різноманітність і складність таксономічної структури базидіомікот та аскомікот у регіональному ландшафтному парку «Ялівщина». Базидіомікоти мають більшу кількість видів та родів у порівнянні з аскомікотами. Такі дані можуть бути важливими для подальшого розуміння біорізноманіття та еволюційних зв'язків між різними групами грибів у вивченій місцевості.

Рекомендовано проводити постійний контроль за поширенням таких видів, як: *Armillaria mellea*, *Fomes fomentarius*, *Ganoderma applanatum*, *Laetiporus sulphureus* для збереження лісових ресурсів та біорізноманіття. Важливим заходом для профілактики поширення дереворуйнівних грибів, які негативно впливають на зелені насадження, є уникання механічних пошкоджень дерев.

Список використаних джерел

1. Сухомлин, М. М. Гриби України : атлас-довідник / М. М. Сухомлин, В. В. Джаган. – Київ : Видавнична група КМ-БУКС, 2023. – 2-е видання.
2. Bernicchia, A. Polyporaceae s. l. (Fungi Europaе; 10). – 2005. – Candusso: 808 p.
3. Світ грибів України : [вебсайт] [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://gribi.net.ua> (дата перегляду: 20.04.2024).
4. Index Fungorum : [база даних] [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.indexfungorum.org/>.